

# TVZ – Test výchovy ke zdraví

## Garantující pracoviště:

Katedra antropologie a zdravovědy

## Stručný popis testu:

Přijímací test na navazující magisterské studium *Učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň základních škol* zaměřený na bio-psycho-sociální problematiku zdraví vychází z obsahu bakalářského studijního programu *Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání*, a to konkrétně z okruhů ke státní závěrečné zkoušce z odborného základu a didaktiky výchovy ke zdraví, blíže viz <https://www.pdf.upol.cz/kaz/studium/vychova-ke-zdravi-se-zamerenim-na-vzdelavani-bc/>. Zahrnuje tak otázky ze čtyř základních tematických oblastí: psycho-sociální, výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu, biologie a zdravovědy, didaktiky výchovy ke zdraví. Pro ilustraci jsou uvedené oblasti doloženy seznamem literatury, ze které mohou uchazeči o studium čerpat.

## Struktura testu:

- **Forma testu:** písemný znalostní test s 50 uzavřenými otázkami – výběr z možností (a–d), pouze jedna odpověď správná
- **Bodování:** za každou správnou odpověď uchazeč získává 1 bod, maximální počet bodů je tedy 50
- **Délka trvání testu:** 30 minut

## Vzorové ukázky otázek

### 1. *Astma bronchiale se u dětí projeví:*

- a. pouze kašlem
- b. chrapotem a štěkavým kašlem
- c. kašlem a výdechovou dušností**
- d. kašlem a nádechovou dušností

### 2. *Z níže uvedených je správné tvrzení:*

- a. amenorea je stav, při kterém dochází k menstruačnímu krvácení
- b. kombinovaná hormonální antikoncepce zvyšuje možné riziko vzniku hluboké žilní trombózy**
- c. děloha je párový orgán
- d. menarche představuje poslední menstruaci v životě ženy

### 3. *Pohlavně přenosná nemoc, která probíhá ve 3 stádiích (z nichž 3. je neléčitelné), způsobuje vrožené vývojové vady plodu a jejímž původcem je *Treponema pallidum*, se jmenuje:*

- a. HPV

**b. syfilis**

- c. trichomoniáza
- d. hepatitis B

**4. Body Mass Index se využívá zejména k:**

**a. hodnocení nadváhy a obezity**

- b. hodnocení biologického věku
- c. hodnocení rozložení tukových vrstev
- d. hodnocení abdominální obezity

**5. Mezi nástroje sociální politiky patří:**

- a. solidarita, sociální dávky, mimořádná opatření
- b. sociální služby, legislativa, redistribuce
- c. sociální událost, sanace, prevence
- d. sociální regulace, sociální dávky, sociální služby**

**6. Očekávaných výstupů pro vzdělávací obor Výchova ke zdraví je v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (2021) definováno:**

- a. 14
- b. 15
- c. 16**
- d. 13

**Doporučená literatura a zdroje**

1. BECHYŇOVÁ, Věra. Případové konference: praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou. 1. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0181-6.
2. BESIP. 2024. Dostupné z: <https://besip.cz/>. [cit. 2024-11-1].
3. BESIP. 2024. Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2021–2030. [cit. 2024-11-1]. Dostupné na [www: http://www.besip.cz/Pro-odborniky/Narodni-strategie-BESIP](http://www.besip.cz/Pro-odborniky/Narodni-strategie-BESIP).
4. CIKLOVÁ, Kateřina. Rizikové chování ve škole s vazbou na legislativní úpravu: rádce školního metodika prevence. 2. vydání. Ostrava: EconomPress, 2016. ISBN 978-80-905065-9-6.
5. ČESKO. Zákon č. 89/2012Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2024.
6. ČESKO. Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2022.
7. ČESKO. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2022.
8. DORKOVÁ, Zlatica. Paliativní a hospicová péče: studijní opora pro nelékařské zdravotnické pracovníky. 2017. Zlín: UTB. ISBN 978-80-7454-668-6.
9. DRIÁK, Daniel. Antikoncepce. Praha: Galén, 2020. ISBN 978-80-7492-488-0.
10. GOLDMANN Radoslav, MIHÁL Vladimír a CICHÁ Martina. O chorobách dětí školního věku. Olomouc, 2006. ISBN 80-244-1490-2.

11. GREGORA, Martin a VELEMÍNSKÝ, Miloš. Čekáme děťátko. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-1343-9.
12. GREGORA, Martin a VELEMÍNSKÝ, Miloš. Nová kniha o těhotenství a mateřství. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3081-3.
13. HAMPLOVÁ, Lidmila. Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví: pro střední zdravotnické školy. Sestra. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-247-5562-5.
14. HRUBÝ, Stanislav. Výživa v kostce. 2. vydání. Gastronomie. Divec: Radek Runštuk – R plus, 2021. ISBN 978-80-908386-0-4.
15. HŘIVNOVÁ, M. Základní aspekty výživy. Studijní opora. Olomouc: UP, 2014. ISBN 978-80-244-4034-7.
16. KABÁTOVÁ, Hana. Hygiena ve školských zařízeních. Studijní opora. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3760-6.
17. KOLEKTIV AUTORŮ. Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/prirucky.aspx>.
18. KOPECKÝ, M., CYMEK, L., MATĚJOVIČOVÁ, B., CHARAMZA, J. Základy fyzické antropologie. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. 100 s. ISBN 978-80-244-3859-7.
19. KŘIVÁNKOVÁ, Markéta. Somatologie: pro střední zdravotnické školy. 2., doplněné vydání. Sestra. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-0695-0.
20. KŘIVOHLAVÝ, Jaro. (2009). Psychologie zdraví. Vyd. 3. Praha: Portál, 279 s.
21. KUZNÍKOVÁ, Iva. Psychosociální aspekty zdraví a nemoci. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2013. ISBN 978-80-7464-470-2.
22. MACHOVÁ, Jitka. Biologie člověka pro učitele. Třetí, nezměněné vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-5085-2.
23. MIOVSKÝ, Michal, Anna AUJEZKÁ, Iva BUREŠOVÁ, et al. Programy a intervence školské prevence rizikového chování v praxi. Druhé, přepracované a doplněné vydání. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, 2015. Monografie. ISBN 978-80-7422-391-4.
24. MIOVSKÝ, Michal, Lenka SKÁCELOVÁ, Jana ZAPLETALOVÁ, et al. Prevence rizikového chování ve školství. Druhé, přepracované a doplněné vydání. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, 2015. Monografie. ISBN 978-80-7422-391-4.
25. MIOVSKÝ, Michal, Lenka SKÁCELOVÁ, Lenka ČABLOVÁ, Michaela VESELÁ a Jana ZAPLETALOVÁ. Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy. Dotisk 1. vydání. Praha: Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze v NLN s.r.o., Nakladatelství Lidové noviny, 2015. Monografie. ISBN 978-80-7422-397-6.
26. MIOVSKÝ, Michal, Roman GABRHELÍK, Miroslav CHARVÁT, Lenka ŠTASTNÁ, Lucie JURYSTOVÁ a Veronika MARTANOVÁ. Kvalita a efektivita v prevenci rizikového chování dětí a dospívajících. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, 2015. Monografie. ISBN 978-80-7422-391-4.
27. MIOVSKÝ, Michal, Tereza ADÁMKOVÁ, Miroslav BARTÁK, et al. Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování. Druhé, přepracované a doplněné vydání. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, 2015. Monografie. ISBN 978-80-7422-391-4.
28. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Kompetenční rámec absolventa a absolventky učitelství. Praha: MŠMT, 2023 [online]. Dostupné z: [https://msmt.gov.cz/uploads/kompetencni\\_ramec\\_absolventa\\_2023\\_10.pdf](https://msmt.gov.cz/uploads/kompetencni_ramec_absolventa_2023_10.pdf) [cit. 2025-11-12].

29. MŠMT. 2023. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. [online]. Dostupné z: [https://www.edu.cz/wpcontent/uploads/2023/07/RVP\\_ZV\\_2023\\_cista\\_verze.pdf](https://www.edu.cz/wpcontent/uploads/2023/07/RVP_ZV_2023_cista_verze.pdf) [cit. 2024 11-14].
30. MŠMT. 2025. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. [online]. Dostupné z: <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani> [cit. 2025 11-11].
31. MŠMT. 2024. Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strategie-a-koncepce-ap-msmt>.
32. NEŠPOR, Karel a Petr HERLE. Adiktologie pro všeobecné praktické lékaře. Praha: Raabe, 2019. ISBN 978-80-7496-410-7.
33. NEŠPOR, Karel. Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby. 5., rozšířené vydání. Praha: Portál, 2018. ISBN 978-80-262-1357-4.
34. NOVOTNÁ, Věra, Jana RIEDLOVÁ JURKOVÁ a Eva BURDOVÁ, 2022. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí s komentářem. 3. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-366-0.
35. NÚV. 2016. Metodické komentáře a úlohy ke Standardům pro základní vzdělávání – Výchova ke zdraví. [online]. Dostupné z: <https://archiv-nuv.npi.cz/vystupy/metodicke-komentare-zv-vychova-ke-zdravi.html> [cit. 2024-11-14].
36. PLEVOVÁ, Ilona a KACHLOVÁ, Miroslava. Postupy v ošetrovatelské péči 1: Základní fyzikální vyšetření sestrou, měření fyziologických funkcí. Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80 271-4855-4.
37. PLHÁKOVÁ, Alena. Učebnice obecné psychologie. Praha: Academia, 2007.
38. PUGNEROVÁ, Michaela a kolektiv. Psychologie pro pedagogické fakulty. Praha: Grada publishing, 2019.
39. RIEGEROVÁ, Jarmila, Miroslava PŘIDALOVÁ a Marie ULBRICHOVÁ. Aplikace fyzické antropologie v tělesné výchově a sportu. Olomouc, 2006. ISBN 80-85783-52-5.
40. ROZTOČIL, Aleš. Porodnictví v kostce. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80 271-2098-7.
41. SHARMA, Sangita. Klinická výživa a dietologie: v kostce. Přeložila Hana POSPÍŠILOVÁ. Sestra. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0228-0.
42. Standardy pro základní vzdělávání – Výchova ke zdraví. 2013. [online]. Dostupné z: <https://digifolio.rvp.cz/artefact/file/download.php?file=67503&view=9832> [cit. 2024-11-14].
43. ŠULOVÁ, Lenka; FAIT, Tomáš a WEISS, Petr. Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví. Praha: Maxdorf, c2011. ISBN 978-80-7345-238-4.
44. TOMEŠ, Igor. Sociální politika: Teorie a mezinárodní zkušenosti. Praha: Grada, 2001. ISBN 13-80-86484-00-9.
45. TOMEŠ, Igor. Sociální správa: Úvod do teorie a praxe. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. 304 s. ISBN 978-80-7367-483-0.
46. TRUHLÁŘ a kol. Doporučené postupy pro resuscitaci ERC 2021: souhrn doporučení. Dostupné z: <https://aimjournal.cz/pdfs/aim/2021/88/01.pdf>.
47. TUPÝ, Jan, ed. Metodické komentáře a úlohy ke Standardům pro základní vzdělávání – Výchova ke zdraví. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2016. 140 s. ISBN 978-80-7481-175-3 (pdf). [online]. Dostupné z: [https://archiv-nuv.npi.cz/uploads/Publikace/FINAL\\_KOMENTARE\\_STANDARDY\\_VkZ\\_fin.pdf](https://archiv-nuv.npi.cz/uploads/Publikace/FINAL_KOMENTARE_STANDARDY_VkZ_fin.pdf)
48. VÁGNEROVÁ Marie, LISÁ Lidka (2021). Vývojová psychologie: dětství a dospívání. Vydání třetí, přepracované a doplněné. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. 542 stran. ISBN 978-80-246-4961-0.

49. Vyhláška č. 160/2024 Sb. Vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých (2024). In: Zákony pro lidi [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2024-160>.
50. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) (2024). In: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR [online]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-ode-dne-1-1-2024>.
51. ZLATOHLÁVEK, Lukáš. Klinická dietologie a výživa. 2., rozšířené vydání. Medicus. Praha: Current media, 2019. ISBN 978-80-88129-44-8.

**Kontakt pro dotazy (bližší informace):**

[www.pdf.upol.cz/kaz/](http://www.pdf.upol.cz/kaz/)